

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2025

9. volební období

926/

**Pozměňovací návrh poslance Jiřího Havránka k vládnímu návrhu zákona,
kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona
o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele**

(sněmovní tisk 926)

1. V části třetí, čl. IV se za dosavadní bod 10 vkládají nové body X₁ a X₂, které znějí:

„X₁. V § 18a se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) U obce a kraje jsou předmětem daně pouze příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, příjmy zahrnované do samostatného základu daně a příjmy

1. ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství,
2. ze živnostenského podnikání,
3. z podnikání neuvedeného v bodech 1 a 2, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
4. v podobě podílu společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.“

X₂. V § 20 odst. 7 větě první se slova „obce, kraje,“ zrušují.“.

Následující body se včetně odkazů na ně přečíslovají.

2. V části sedmé, čl. XI se před dosavadní bod 1 vkládají nové body X₁ až X₈, které znějí:

„X₁. V § 3 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.“.

Dosavadní písmena b) až g) se označují jako písmena a) až f).

X₂. V § 3 odst. 1 písm. e) se slova „s výjimkou výnosů uvedených v písmenu a) a v § 4 odst. 1 písm. g),“ zrušují.

X₃. V § 3 odst. 2 se slova „b) až f)“ nahrazují slovy „a) až e)“ a text „g)“ se nahrazuje textem „f)“.

X₄. V § 3 se odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 4a zrušuje.

X₅. V § 4 odst. 1 písm. f) se slova „s výjimkou výnosů uvedených v písmenu g) a v § 3 odst. 1 písm. a),“ zrušují.

X₆. V § 4 odst. 1 se písmeno g) zrušuje.

Dosavadní písmena h) a i) se označují jako písmena g) a h).

X₇. V § 4 odst. 2 úvodní části ustanovení a písm. d), § 4 odst. 4 a § 4 odst. 5 úvodní části ustanovení se text „i)“ nahrazuje textem „h)“.

X₈. V § 4 se odstavec 10 zrušuje.

Dosavadní odstavec 11 se označuje jako odstavec 10.“.

Následující body se včetně odkazů na ně přečíslovají.

3. V části sedmé, čl. XI dosavadním bodu 1 se číslo „11“ nahrazuje číslem „10“.

4. V části sedmé, čl. XI se za dosavadní bod 1 vkládají nové body X₁ a X₂, které znějí:

„X₁. V § 4 odst. 10 písm. a) a b) se text „i)“ nahrazuje textem „h)“.

X₂. V § 4 odst. 10 písm. c) se text „h)“ nahrazuje textem „g)“.“.

Následující bod se včetně odkazů na něj přečíslovuje.

5. V části sedmé, čl. XI dosavadním bodu 2 se číslo „11“ nahrazuje číslem „10“ a text „h)“ se nahrazuje textem „g)“.

6. V části sedmé, čl. XI se za dosavadní bod 2 doplňují nové bod X₁ až X₃, které znějí:

„X₁. V § 6 odst. 4 se číslo „11“ nahrazuje číslem „10“.

X₂. V § 6a odst. 2 písm. b) se slova „, s výjimkou daně z příjmů právnických osob, jejímž poplatníkem je příslušný územní samosprávný celek“ zrušují.

X₃. V nadpisu přílohy č. 1 se slova „b) až f)“ nahrazují slova „a) až e)“ a text „g)“ se nahrazuje textem „f)“.

7. V části sedmé se za článek XI vkládá nový článek XII, který včetně nadpisu zní:

„XII

Přechodná ustanovení

1. U rozpočtového určení daně z příjmu právnických osob v případech, kdy je poplatníkem příslušný kraj, za zdaňovací období započatá přede dnem nabytí účinnosti čl. XI bodu 1 se použije zákon č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. XI bodu 1; to neplatí pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby.
2. U rozpočtového určení daně z příjmů právnických osob v případech, kdy je poplatníkem příslušná obec, za zdaňovací období započatá přede dnem nabytí účinnosti čl. XI bodu 1 se použije zákon č. 243/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti čl. XI bodu 1; to neplatí pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby.“.

Dosavadní články XII až XVI se označují jako články XIII až XVII.

Ustanovení o účinnosti v části desáté, dosavadním čl. XVI se upravuje tak, aby body vkládané nebo doplňované tímto pozměňovacím návrhem nabyly účinnosti dnem 1. ledna 2026. Ve zbytku není ustanovení o účinnosti tímto pozměňovacím návrhem dotčeno.

Odůvodnění:

Cílem navržené právní úpravy zakotvující jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele je snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů mj. v oblasti daně z příjmů, a to omezením počtu hlášení vůči státním institucím. Tento pozměňovací návrh navazuje na předloženou právní úpravu a snižuje administrativní zátěž obcí a krajů v oblasti daně z příjmů tím, že výrazně omezuje okruh situací, kdy budou muset podávat daňové přiznání.

V současné době jsou příjmy obcí a krajů neosvobozené od daně, tj. obce a kraje standardně příjmy uvedou do daňového přiznání, standardně se jim vyměří daň a standardně podléhají kontrolám a případným sankcím za nedodržení těchto povinností. Nestandardním faktem je to, že kraje a obce daň z příjmů právnických osob odvádějí samy sobě, resp. v praxi po vyměření této daně k žádnému převodu nedochází, protože podle § 3 odst. 1 písm. a) a § 4 odst. 1 písm. g) zákona o rozpočtovém určení daní náleží celý výnos takto vyměřené daně krajům, resp. obcím (jedinou výjimkou jsou příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou, a to z důvodu, že pro plátce těchto příjmů by mohla být realizace případného osvobození u těchto subjektů zbytečně složitá). Obecně tedy zdaňování obcí a krajů v dnešní podobě nemá žádný fiskální význam, ač způsobuje poměrně velkou administrativní zátěž. Z existujících výkazů plyne, že u obcí agregovaný objem zisků z hospodářské činnosti byl v roce 2023 na úrovni přibližně 2,4 mld. Kč zisku, nicméně hospodářská činnost jako celek zdaněna nebude, ale pouze ta část, ke které obec má podnikatelské oprávnění (např. provoz pohostinství). K tomuto reziduálnímu základu daně pak každá obec bude moci uplatnit odpočet dle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů, což by mělo ve většině případů základ daně zcela eliminovat (zejm. u menších obcí). U větších obcí pak je pozorovatelný spíše trend, že ryze podnikatelskou aktivitu soustřeďují do obchodních společností. U krajů nebyly prvky vedoucí k tvorbě daňového základu (vlastní podnikání) identifikovány.

Z tohoto důvodu se navrhuje, aby dani z příjmů nově podléhaly pouze příjmy z činností obcí a krajů, kde dochází k podnikání a reálnému potýkání se s jinými soutěžiteli na trhu. Tato podmínka je naformulována analogicky k § 7 odst. 1 písm. a) až d) zákona o daních z příjmů. Obecně platí, že se za celou ČR tedy zdanění bude týkat pouze velmi omezeného množství situací, a to zejm. s ohledem na to, že svou podnikatelskou činnost obce a kraje velmi často spíše vykonávají prostřednictvím jimi vlastněných obchodních společností či jiných organizací.

Navrhuje se tedy v ustanovení § 18a zavést nové speciální ustanovení, které se týká pouze obcí a krajů a stanoví, že příjmy obcí a krajů nejsou předmětem daně s výjimkou příjmů z podnikatelské činnosti. Toto ustanovení je speciální k předchozím odstavcům § 18a.

Dále se navrhuje zrušení výjimky pro obce a kraje v ustanovení § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů, což obcím a krajům umožní uplatnit odpočet ve výši 30 % základu daně, minimálně 300 000 Kč, což řady obcí případné zdanění zcela anuluje.

Účinnost navržených změn zákona o daních z příjmu se navrhuje na 1. leden 2026, z čehož vyplývá, že nová právní úprava zdanění příjmů obcí a krajů se použije poprvé pro zdaňovací období 2026.

V návaznosti na tuto změnu je pak nezbytné upravit také zákon o rozpočtovém určení daní, kdy se vypustí alokace daně z podnikatelské činnosti v případě, že poplatníkem je obec nebo kraj, do čistě obecních a krajských rozpočtů (§ 3 odst. 1 písm. a) a § 4 odst. 1 písm. g) zákona o rozpočtovém určení daní). Nutno poznamenat, že tato změna se týká pouze reziduální části daně za podnikání. Nově tato reziduální složka daně bude spadat do obecného sdílení daně z příjmů právnických osob, na jejímž výnosu participují obce a kraje. Navržená přechodná ustanovení k novele zákona o rozpočtovém určení daní zajistí, že daň z příjmů obcí a krajů za zdaňovací období, na která se nová úprava zákona o daních z příjmů ještě nevztáhne (tedy jejich

příjmy ještě budou zdaňovány), se budou rozdělovat podle dosavadní právní úpravy, i když budou zaplacený až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.